

Εργαλείο D: Κοινές Προμήθειες – Συνδυάζοντας δράσεις δημόσιων προμηθειών

Στόχος του Εργαλείου

- Να καταστήσει κατανοητά τα οφέλη των **κοινών προμηθειών** (πχ. συνδυάζοντας δράσεις προμηθειών δύο ή περισσότερων δημόσιων αρχών)
- Να αναδείξει δυο απλά μοντέλα με τα οποία **οι Δήμοι μπορούν να υλοποιήσουν τις κοινές προμήθειες** που αρμόζουν ανάλογα με τον σκοπό της δράσης και τη σχέση μεταξύ των Αρχών.

Πλεονεκτήματα των κοινών προμηθειών

Γενικά:

- **Οικονομικά** – μεγαλύτερη αγοραστική δύναμή μέσω των αυξημένων ποσοτήτων που ζητούνται
- **Διοικητικά** – μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα σε σχέση με μία δημοτική αρχή που υλοποιεί προμήθεια ξεχωριστά
- **Δεξιότητα και εξειδικευμένη γνώση** – χρήση δεξιοτήτων και ειδικών γνώσεων όλων των συμμετεχόντων
- Για Δήμους χωρίς προηγούμενη εμπειρία ή ενδιαφέρον για πράσινες προμήθειες, οι δράσεις κοινών προμηθειών μπορούν να αποτελέσουν μια καλή αρχή, αφού μπορούν να αποδώσουν σημαντικά οικονομικά οφέλη και να ελαχιστοποιήσουν την απαιτούμενη εργασία (Case Study 38)

Ως προς την ενθάρρυνση της αγοράς προς προϊόντα και υπηρεσίες περισσότερο φιλικά προς το περιβάλλον:

- Νέοι πελάτες περιβαλλοντικά καινοτόμων επιλογών
- Μείωση της τιμής των φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων και υπηρεσιών
- Εισαγωγή νέων προϊόντων σε εθνικές αγορές, επιτρέποντας έτσι στους Δήμους πρόσβαση σε μεγαλύτερης έκτασης αγορές
- Τυποποίηση περιβαλλοντικών απαιτήσεων
- Ανάδειξη περιβαλλοντικής τεχνογνωσίας
- Πέρασμα για την εισαγωγή αειφόρων προμηθειών

Ποιο είναι το αντικείμενο του Εργαλείου?

Το εργαλείο παρουσιάζει τα οφέλη των κοινών προμηθειών και παρέχει παραδείγματα υλοποιηθέντων δράσεων κοινών προμηθειών στην Ευρώπη. Εν συνεχεία το εργαλείο υπογραμμίζει δύο μοντέλα τα οποία οι δημόσιες αρχές μπορούν να χρησιμοποιήσουν για μια κοινή προμήθεια. Το εργαλείο επίσης παρέχει συμβουλευτική για την εκκίνηση μιας κοινής προμήθειας στον οργανισμό, ενθαρρύνοντας άλλους φορείς να συμμετέχουν σε συνεταιρισμό και διαφορετικές διαδικασίες συμβολαίου.

Γρήγορες ενέργειες

Το εργαλείο αυτό είναι σχεδιασμένο για Δημοτικές Αρχές που δεν έχουν πρόσβαση σε μόνιμα σχήματα ή οργανισμούς κοινών προμηθειών, αλλά επιθυμούν να επωφεληθούν των αποτελεσμάτων των κοινών προμηθειών, έτσι δεν μπορούν να προταθούν γρήγορες ενέργειες

Κάθε Δήμος θα πρέπει να μελετήσει την ενότητα 3 του εργαλείου αυτού, προκειμένου να εντοπίσει ποιο μοντέλο κοινής προμήθειας είναι αυτό που της αρμόζει. Ωστόσο το Μοντέλο Β (see 3.3). είναι το πιο εύκολο και γρήγορο, με τα λιγότερο όμως εμφανή οικονομικά οφέλη. Για να κατανοήσετε τον λόγο ανατρέξτε στην ενότητα 3.3 (see 3.3).

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΚΟΙΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΟΥΣ

“Κοινές προμήθειες” είναι οι συνδυασμένες δράσεις προμηθειών δύο ή περισσότερων Δημόσιων Αρχών. Το κύριο χαρακτηριστικό είναι η ύπαρξη ενός διαγωνισμού που δημοσιοποιείται εκ μέρους όλων των συμμετέχουσων Δημόσιων Αρχών. Τέτοιου είδους δράσεις κοινών προμηθειών δεν είναι καινούργιες – σε χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και η Σουηδία οι Δημόσιες Αρχές προμηθεύονται από κοινού εδώ και χρόνια – ωστόσο σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες και ειδικά νότιες, συχνά παρατηρείται μικρή ή και ανύπαρκτη εμπειρία στον τομέα αυτό.

Υπάρχουν αρκετά σημαντικά οφέλη για τις δημόσιες Αρχές που υλοποιούν κοινές προμήθειες:

- **Οικονομικά** – οι συνδυασμένες δράσεις προμηθειών προφανώς αυξάνουν τις ποσότητες προς προμήθεια και έτσι την αγοραστική δύναμη των φορέων που εμπλέκονται σε αυτές. Το γεγονός αυτό είναι περισσότερο πιθανό να προσελκύσει περισσότερο ελκυστικές προσφορές από τους προμηθευτές που συμμετέχουν στον διαγωνισμό. Για πολλές μικρές Δημοτικές Αρχές αυτά τα πλεονεκτήματα μπορούν να αποδειχτούν αρκετά σημαντικά.
- **Διοικητικά** – Η συνολική εργασία συντονισμού για το όλους τους Δήμους που εμπλέκονται στη διαδικασία προετοιμασίας και υλοποίησης ενός και όχι πολλών διαγωνισμών, μπορεί να μειωθεί αισθητά. Το μέγεθος της μείωσης εξαρτάται από τον τύπο της κοινής προμήθειας που θα χρησιμοποιηθεί.
- **Δεξιότητα και εξειδικευμένη γνώση Skills** – Ο συνδυασμός δράσεων προμηθειών για αρκετές Αρχές καθιστά δυνατή την ανάδειξη δεξιοτήτων και εξειδικευμένης γνώσης μεταξύ των Αρχών. Δεξιότητες στον τομέα των προμηθειών και όχι μόνο είναι ανεπαρκής και δεν μπορούν όλες οι Δημόσιες Αρχές να αναπτύξουν ειδικές δεξιότητες για ένα μεγάλο εύρος δραστηριοτήτων. Μικρότεροι Δήμοι ειδικότερα μπορούν να επωφεληθούν από τις ικανότητες του προσωπικού των μεγαλύτερων. Αυτό είναι ιδιαίτερα χρήσιμο ειδικά όταν πρόκειται για προμήθεια καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών. Η έρευνα νέων προϊόντων και υπηρεσιών μπορεί να αποδειχτεί ιδιαίτερα χρονοβόρα. Ωστόσο αν γνώσεις από διαφορετικές Αρχές συνδυαστούν, το εργασιακό φορτίο μπορεί να επιμεριστεί.

Τα επιχειρήματα αυτά ισχύουν για τις δημόσιες προμήθειες όλων των ειδών και όχι μόνο για τις πράσινες προμήθειες. Ωστόσο, οι κοινές προμήθειες παρουσιάζουν ένα πολύ αποτελεσματικό τρόπο για την ενίσχυση της αγοράς για προϊόντα και υπηρεσίες περισσότερο φιλικά προς το περιβάλλον.

- **Νέοι πελάτες περιβαλλοντικά καινοτόμων επιλογών** – Μέσω μαζικών προμηθειών, οι Δήμοι μπορούν να παρέχουν την απαραίτητη ζήτηση για να προωθήσουν νέα, περισσότερο φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα και υπηρεσίες στις αγορές.
- **Μείωση της τιμής των φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων και υπηρεσιών** – όσο μεγαλύτερη είναι η ζήτηση για προϊόντα και υπηρεσίες, τόσο περισσότερο θα μειωθούν οι τιμές. Αυτό παρατηρείται ειδικά για τις περιπτώσεις αυτές που δεν έχουν εδραιωθεί στην αγορά.
- **Εισαγωγή νέων προϊόντων σε εθνικές αγορές**– τόσο η διαθεσιμότητα όσο και η τιμή πράσινων προϊόντων ποικίλει στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Η προμήθεια μεγάλων ποσοτήτων μπορούν να ενθαρρύνουν τους προμηθευτές να εισαγάγουν προϊόντα που διατίθενται σε άλλες χώρες και να διαφοροποιήσουν την στρατηγική τιμολόγησης.
- **Ενθαρρύνοντας τους προμηθευτές να αναπτύξουν νέα προϊόντα** ή να επενδύσουν σε νέες τεχνολογίες, λιγότερο επιβλαβής για το περιβάλλον,

ενεργοποιούμε την αγορά. Αυτό είναι ιδιαίτερο ζήτημα ειδικά όταν ζήτηση μεγάλων ποσοτήτων είναι εγγυημένη με μακροχρόνια συμβόλαια, κάτι που μεμονωμένα ένας Δήμος είναι λιγότερο πιθανό να μπορέσει να κάνει.

- **Τυποποίηση περιβαλλοντικών απαιτήσεων** – Όσο περισσότερο τυποποιημένες είναι οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις, τόσο ευκολότερο είναι για τους προμηθευτές να ανταποκριθούν. Οι κοινές προμήθειες μπορούν να βοηθήσουν προς την κατεύθυνση μεγαλύτερης τυποποίησης.
- **Ανάδειξη περιβαλλοντικής τεχνογνωσίας** – όπως με τις προμήθειες γενικότερα, οι περιβαλλοντικές δεξιότητες και γνώσεις μπορούν να ποικίλουν σημαντικά ανάμεσα στις Δημόσιες αρχές. Οι κοινές προμήθειες μπορούν να βοηθήσουν στην ανάδειξη αυτής της γνώσης.
- **Πέρασμα στην εισαγωγή αειφόρων προμηθειών** – για Αρχές με ελλιπή γνώση, ή υποστήριξη σε ότι αφορά αειφόρο προμήθεια, το να πειστούν επιπλέον εσωτερικά τμήματα να συμμετάσχουν σε μία περιβαλλοντικά προσανατολισμένη κοινή προμήθεια σε βάση κόστους μπορεί να αποδειχθεί αποτελεσματική προσέγγιση για την εισαγωγή στο προσκήνιο αειφόρων προμηθειών.

Το εργαλείο αυτό παρέχει περιγραφή των διαδικασιών και διακανονισμών των διαφόρων τύπων κοινών προμηθειών, προσφέροντας μοντελοποιημένες λύσεις και παραδείγματα καλών πρακτικών από διαφορετικές χώρες.